

Na bojiščih.

Na italijanskem bojišču od časa do časa živahno artilerijsko delovanje in gibanje letalcev. Večjih inlanterijskih podvzetij pa že dolj časa ni bilo. Na primorski fronti se vrši o pomembnejši boji v odseku pri Kostanjevici. Naši so tam 11. junij dne 28. aprila izrgali jarek, katerega so malo dni prej izgubili. Na južnem Tirolskem mestoma, posebno v odseku pri prelazu Tonale, hud artilerijski ogenj. Sicer pa je vojno delovanje radi nevarnosti snežnih plazov zelo omejeno.

Na ruski fronti od Dvinska na severu do rumunske meje na posameznih odsekih artilerijski ogenj. Infanterija pa miruje. Razpeloženje med ruskim vojaštvom je še prejšnjemu razdvoeno. Del vojaštva je za mir, del pa za nadaljevanje vojske.

Na rumunskem bojišču se boho menda v kratkem pričel napad rusko-rumunske armade. Četverospozrazum je poslal v južno Rusijo večje število angleških, francoskih in italijanskih častnikov, ki hočejo preustrojeno rumunsko armado voditi v Dobrudžo in ostalo rumunsko ravan. Naši so rodovitno rumunsko polje pridno obdelali ter se skrbno pripravljajo na sprejem Rusov in Rumunov.

Na francoskem bojišču je prišlo 28. apr. do tretje bitke na 30 km široki fronti pri Arrasu. Tudi v tej bitki, ki se nadaljuje, se še do sedaj Angležem ni posrečilo predreti nemške bojne črte. — Angleško uradno poročilo pravi, da so Angleži v jeli v mesecu aprilu 19.860 nemških vojakov, francosko uradno poročilo pa pravi, da so Francozi v jeli v času od 16. do 28. aprila 20.780 nemških vojakov. Angleško-francoske izgube v tej ofenzivi so bile ogromne. Sodi se, da je sovražnik izgubil 150.000 vojakov. Vrhovno poveljstvo vseh sovražnih armad na francoskem bojišču bo ba prevzel francoski general Kastelnau, namesto doseadanega vrhovnega poveljnika generala Nivelle. Iz gibanja čet se sklepa, da se Francozi v Šampanji pripravljajo na novo velikopotezno ofenzivo.

V Makedoniji so boji zopet nekoliko oživelj. Dne 25. aprila je pri vasi Doldželi med Vardarjem in Dojranskim jezerom prišlo do krvave bitke. Dve angleški diviziji ste napadli bolgarske postojanke z veliko silo, a jih nista mogli predreti. Na bojišču je obležalo nad 800 mrtvih Angležev. Tudi ob Strumi in Črni steni se vršijo večji boji.

Na turških bojiščih severno od mesta Samara ob reki Tigris v Mezopotamiji večji spopadi med Turki in Angleži. — Na kavkaškem bojišču boji z manjšimi ruskimi oddelki, ki prodirajo v smer proti severni Mezopotamiji. — Na egiptovskem bojišču hudi artilerijski boji južno od mesta Gaza ob reki Vadi-Gaza. — Na ostalih turških bojiščih nobenih večjih dogodkov.

Razne politične vesti.

Nemške stranke iščejo kandidata za predsedniško mesto v poslanski zbornici, ker se dr. Sylvester ne da več voliti. Z dr. Grobom, predsednikom Nationalverbanda, si ne upajo na dan, ker ga niti v lastnih krogih ne marajo. Koroški poslanec Dobernik bi bil nekaterim ljub, drugim tovarišem pa se zdi vendar le pre malo zmožen. Imenuje se še dr. Dinghofer in dr. Stölzel. Najnovejši kandidat je 39letni dr. pl. Langenhan, ki je baje še najmanj odvisen na vse strani. Mož je namreč milijonar. Torej bi tudi poslanecem naj načelovali kapitalisti. Daleč smo že prišli!

Ne samo nemška ministra dr. Urban in dr. Baernreither, ampak tudi poljski minister dr. Bobrzinski se je dal potolažiti in vsi trije ostanejo še nadalje na ministrskih stoli. Ali je to poseben dobiček za Avstrijo, dvomimo, ker se gotovo niso dali potolažiti s praznimi besedami.

Za načelnika gosposkozhornične desnice, v kateri se nahajajo tudi naši škofje, je izvoljen grof Silva Taruka. Grof je dobrega katoliškega mišljenja, Slovanom prijazen ter prijatelj sedanjega ministrskega predsednika Klam-Martiniča.

Razmerje med avstrijskimi Poljaki in Nemci ni več posebno prijateljsko. Vsi bolj narodno čuteči Poljaki so dan za dnevom bolj nezadovoljni s sedanjo nemško politiko v Avstriji. Narodno čuteči Poljaki zahtevajo, da bi se naj poljski del Slezije priklonil Galiciji, radikalni Nemci pa celo zahtevajo odcepitev Biale in drugih zahodnogaljskih nemškomešanih gnezd od Galicije. Seveda je še vedno med Poljaki večina takih politikov, ki imajo preveliko srce za nemška stremjenja.

Ukrajinci ali Rusini v Galiciji in Bukovini so se odločno izjavili proti nameravani odcepitvi Galicije od Avstrije, ker bi bili tako na m'lost ali nemilost izročeni Poljakom, katere smatrajo za svoje najhujše narodne nasprotnike. Ministrski predsednik Klam-Martinič je Ukrajince obljubil, da bo edino državni zbor sklepal o odcepitvi Galicije in da bodo narodne pravice Ukrajincev zavarovane.

Koroški Nemci so se že opetovano izrekli za ustanovitev nemške višje trgovske šole za južnozahodne avstrijske dežele v Celovcu. Na ta način hočejo ustvariti nemštvo ob Adriji in ostalih južnih deželah trdna tla za trgovino, ki se bo razvila po vojs-

ki. Slovenci moramo vedno odločneje zahtevati, da nam vlada ustanovi slovensko višjo trgovsko šolo za deželo na našem jugu.

Hrvatski ban Skrllec je ustavil izhajanje lista „Hrvatska“, glasila frankovske stranke prava, ker je list pisal zadnji čas preveč strupeno zoper vse druge stranke na Hrvatskem in jim očital, da delajo naši državi sovražno politiko. Glasilo Starčevićeve stranke prava „Prijatelj Naroda“ pravi, da je oblast ustavila list tudi pred vsem zato, ker vlada v naši državi sedaj novi duh, ki stremlja za tem, da vse narode zadovolji in sprijatelji, a ne da se duhovi in narodi še bolj osovražijo. Frankovci nameravajo izdati nov list.

Avstrijska socialna demokracija je obhajala 1. maj s splošnim delopustom in velikimi zborovanji za mir. Govorniki so vsepovsod povdarjali, da je avstrijska socialna demokracija za takojšnjo mirovna pogajanja. Zanimivo je, da socialisti povdarjajo, da se naj mir sklene, ne da bi se priklopilo naši državi kaj po vojski podjarmljenih dežel. Enake „želje“ so izrekli nedavno tudi socialisti v Nemčiji.

Dosedanji avstrijski generalni oblastnik na Rusko-Poljskem v Lublinu, general Kuk, je odstopil. Na njegovo mesto je imenovan Poljak general grof Šeptički, sorodnik nadškofa Šeptičkega, ki se sedaj vrača iz ruskega vjetništva.

Avstrija in Nemčija.

Dunajska „Information“ piše:

Ako ima Nemčija pomisleke, ali bi se izjavila, da popolnoma soglašala z našim mirovnim stališčem, je na tem mimo drugih razlogov tudi bistveno krivo, da se še nahaja v krogih nemškega prebivalstva zelo silno protiangleško gibanje. Kajpada Nemčija s svojim molčanjem le občutno zadržuje splošno razjasnitev, ki bi pot do miru gotovo skrajšala. Tej resnici se tudi nepristopni nemški krogi dolgo ne bodo mogli odtegovati. Tudi tam mora zmagati misel, da se polnovreden, splošen in trajen svetovni mir da le doseči, ako se zblizata gospodarsko in prosvetno najmočnejši velesili Nemčija in Anglija, in še le ako se podata na to pot, se bo dal doseči pravi in resnični konec svetovnega boja. Dokler se bosta Anglija in Nemčija sovražili in ne bosta našli dovolj moči za pobotanje, tako dolgo ni misliti na ozdravitev svetovne vojne bolezni. Vsaki dan, dokler Nemčija in Anglija tega ne spregledata, pomeni za celi svet, in ne najmanj za obe državi, ki se tako sovražita, nadaljevanje krvoprelivanja in uničevanja dragocenih dobrin.

Irci svobodni?

Angleška vlada hoče dati Ircem vendar enkrat nekoliko več svobode in namerava določiti nekako samoupravo Irske ali takozvano „homerule“. Samo protestanti v pokrajini Ulster bi se smeli sami odločiti, ali so za to, da se grofije, ki imajo večino protestantsko prebivalstvo, pridružijo irski samoupravi ali ne. Irski voditelji pa z angleškim vladnim predlogom niso posebno zadovoljni. V Dublinu se je dne 19. aprila vršilo zborovanje zastopnikov irskih voditeljev. Shoda se je udeležilo 600 odposlancev. Predsednik grof Plunkett je proslavljaj spomin padlih revolucionarjev in je zahteval, naj da angleška vlada zaprtim Ircem vsaj tiste ugodnosti, ki jih imajo vojni vjetniki na Angleškem. Vsak posredovalni predlog, ki ne da Irski popolne svobode, Irci z ogorčenjem zavračajo. Resolucija, ki zahteva za Irsko ljudovlado in popolno neodvisnost irskega naroda ter zastopstvo Irske na mirovni konferenci, je bila z navdušenjem sprejeta.

Ljudovlade na Balkanu?

Petrograjski list „Ruskaja volja“ poroča, da se med Srbi in Črnogorci kakor tudi Rumuni opaža veliko gibanje za ustanovitev ljudovlade v teh deželah. Načrti za združeno srbsko-črnogorsko ljudovlado je baje že izgotovljen. Od Črnogore bi si Avstrija pridržala samo goro Lovčen.

Kaj bo s Kitajsko?

Posvetovanje vojaških oblastnikov kitajskih pokrajin, ki se je vršilo v Pekingju dne 26. in 27. aprila pod predsedstvom ministrskega predsednika, se je soglasno izjavilo za udeležbo Kitajske v sedanji vojski. Velika večina kitajskega parlamenta je za to, da se Kitajska z oboroženo silo udeleži vojske v Evropi proti Nemcem. Predsednik kitajske ljudovlade se še ni odločil.

Afriška ljudovlada proti Nemčiji.

V krog držav, ki so sovražne Nemčiji, je sto-

pila tudi zahodnoafriška ljudovlada Liberija. Londonska poročila namreč zatrjujejo, da se bo izmed nevladnih držav prva pridružila prihodnje dni ljudovlada Liberija četverospozrazumu v boju proti Nemčiji. S tem se hoče močno razviti nemški trgovini v Zahodni Africi dat občuten udarec.

Tedenske novice.

Rojstni dan cesarice Zite. Dne 27. aprila se je po vsej državi slovesno praznoval god naše presvetle cesarice Zite. Enako praznično se bo obhajal tudi prihodnji 9. maj kot rojstni dan naše mladostne vladarice, ki si je v tako kratkem času znašla pr dobiti srca vseh državljanov. — Kn.-šk. Lavantinski ordinarijat je, kakor slišimo, že povabil mariborske urade k slovesni pontifikalni maši, ki jo bo služili Nj. Ekselencija prevz. g. knezoškof v stolnici dne 9. maja ob 9. uri predpoldne.

† Župnik Franc Hirti. Prvega dne Marijinega meseca majnika t. l. je po dolgi, mučni bolezni zatislil na veke svoje oči goreči Marijin častilec, duhovni svetovalec in mnogozasluzni župnik slivniški, preč. g. Franc Hirti v starosti 70 let. Rajni je bil rojen dne 29. septembra leta 1847 v Ptujju, in v duhovnika posvečen leta 1870. Kot kaplan je služboval v Marnbergu, v Slov. Bistrici in v Mariboru do l. 1880, ko je bil imenovan za vikarja v staroslavnem Ptujju, kjer je služboval celih 8 let do dne 21. julija 1888. Dne 22. julija 1888 je postal župnik v Slivnici pri Mariboru, katero službo je blagovestno opravljal do svojega zadnjega zdihljaja. Rajni je bil duhovnik po Zveličarjevem Srcu, poln ljubezni in vneme za čast božjo in zveličanje duš. Njegova gorečnost ni pojemala z rastočimi leti in s pojemajočimi močmi, marveč je vedno rastla. Neumorno je deloval, dokler mu ni delo, trud in huda bolezen izčrpala vse moči do zadnje. Svojega delovanja ni omejeval med štiri cerkvene stene, temveč je dobro pojmoval in izvrševal papežev opomin k delu izven zakristije. Če tudi že precej star po letih, je ostal vedno mlad po duhu ter se je popolnoma uživil v novodobno delovanje v in po krščanskih družtvih. Kar ga je še posebno omililo njegovim župljanom in zlasti mladini, je bila njegova prijaznost in dobrosrčnost. Neka posebna milina je obdajala vso njegovo osebnost in ravno zavoljo svoje dobrotljivosti bo ostal nepozaben svojim župljanom, pa tudi svojim mnogoštevilnim prijateljem. — Pogreb blagega rajnega se je vršil v četrtek, dne 3. majnika, ob 10. uri predpoldne. Naj počiva v miru!

Župnijski izpit so napravili te dni č. g. g. kaplani: M. Erhatic od Sv. Benedikta v Slov. gor., F. Hohnjec iz Rečice, Anton Penič od Sv. Križa tik Slatine in Jožef Potočnik od Sv. Jurija ob Taboru.

† Usmiljena sestra Helena Žurej umrla. Po dolgi bolezni je v 63. letu svoje starosti umrla usmiljena sestra mariborske bolnišnice Helena Ema Žurej. Pogreb se je vršil v nedeljo, dne 29. aprila, popoldne. N. v m. p.!

Iz politične službe. Namestniški koncipist M. Steffan v Ptujju je premeščen od ptujškega okrajnega glavarstva k cesarskemu namestništvu v Gradec. V Ptujju je pa premeščen namestniški koncipist dr. Franc Sedlmayr.

Odlikovanja. Z vojnim križcem II. razreda za zasluge so bili odlikovani: prvi državni pravdnik Viktor Verderber v Mariboru, državni pravdniki dr. Ferdinand Duchatsch v Mariboru, dr. Friderik Bračič v Celju, dr. Franc Hradetzky v Mariboru, dr. Karel Weingerl v Celju in višji ravnatelj mariborske moške kaznilnice Alojzij Serda; z vojnim križcem III. razreda za zasluge pa: upravitelj moške kaznilnice v Mariboru Avgust Bothe, nadzornik straže Ivan Krišič v Mariboru; z vojnim križcem IV. razreda: kaznilnični nadpazniki Matija Salatov, Jurij Möslacher, Franc Gostič, Jožef Landsiedler, Marko Pegan, Stefan Koban in Jožef Bitenc v Mariboru; kaznilniški pazniki Anton Vremšak, Jožef Kuželj, Lovro Hasberger, Andrej Učnik ter kancelijski nadoficijant Matija Trojner, vsi v Mariboru.

Slovenec v Celovcu. V Celovcu se nahaja sedaj mnogo stajerskih Slovencev-vojakov. Naznanjamo jim, da se vršijo slovenske pridige v maju vsako nedeljo v cerkvi sv. Duha.

Mladinska organizacija. Pri Sv. Juriju p. Taborem se je v nedeljo, dne 29. aprila, popoldne vršil v obeh mladinskih zvezah poduk, katerega se je udeležilo prav lepo število zavedne šentjurske mladine. Predaval je profesor vlč. g. dr. Hohnjec.

Kraljica miru. Sv. Oče Benedikt XV. je dal napraviti kip Marije „Kraljice miru“ v naravni velikosti. Nebeška kraljica sedi na kraljevem prestolu; s povzdignjeno levico daja znamenje za mir, kakor bi hotela reči: „Nehajte! Dovolj je krvoprelitja!“ Z desno roko drži Jezuška na krilu. Božje Dete ima v svoji levici oblikino vejico; v desnici pa drži golobčka, kateri bi naj ponesel svetu veselo glasilo miru. Kip „Kraljice miru“ je sv. Oče namenil za vse glavne rimske cerkve.

Irski mučeniki. Sedanji sv. Oče bo v kratkem proglasil 257 irskih mučenikov, ki so za časa preganjanja katoličanov na Irskem prelili svojo kri za sv. vero, med zveličane.